saada, kes mitte kalliſt woorimebe raha ei taha maksta ja kellel eneſel hobuſeid pole, ſeſt raudtee wiib linnaſt ſinna ja wagonid, kaks hobuſt ees ſõidawad ühte puhku ſeda wabet. Pühäiwiti on ſõitjate hulk nii ſuur, et wagon wagonis kinni ühte lugu wäljanäituſe poole tõttab. Wõime ka arwata, kui ütleme, et ühel ainſal pühapäewal 30,000 pilletit on ära müüdud; ſee oleks ju niiſama hea kui oleks terwe Tartu linn, kõik wanad ja noored kunnipraegu ſündinud lapſeni korraga ſeal wäljanäituſel käinud, ſeſt Tartus pole ka enam kui umbes 32,000 inimeſt ja Moſkwa wäljanäituſel toli ſell pühal üle kahetuhande inimeſe priipiletitega wäljanäituſel käinud.

Wäljanäitus on aga ka nii uhke ja nii rikas tööde ja asjade poolt, et ſinna küll maksab waatama minna. Mitte ükſi ei näidata ſiin walmis asju, waid ſiin wõib ka näha ja õppida, kuida töö tubades ja wabrikutes ſähärduſt asju tehakſe, ning ſellepooleſt on näitus iſeäranis koolmeiſtritele tähtis, kes oma koolides lastele ſagedaste ühe ja teiſe asja tegemiſe üle otſuſt ja ſeletuſt peawad andma.

Meie armſad Soome welled on ka wäga ſuurel kombel töösid wäljanäituſelle ſaatnud ning nende tööd on kõik iſeäralistes ruumides kokku ſeatud „Soome jauskonna“ nime all. Siin wõib inimene lühikeſe waatamiſe järele kohe näha, mis Soome maal ülewea tehakſe. Kõik Soome tööd, olgu ta paber, raud, puutöö kiwi wõi klaas, on libt aga tugew ja hea ning waatajad ei jõua mitte Soome jauskonda küllalt kiita. Iſeäranis imeſtama panewad Soome üliõpilaſteſt wäljanäituſelle ſaadetud rahwakujud ja Soomlaſte kaunid laewamudelid, mis Helſingiſt ja Turu linnaſt ſuurel hulgal näituſelle ſaadetud.

Mis Wene rahwa koduſeſt käſitööſt wäljanäituſelle on toodud on kõik nii nägus, uus ja kena, et ükski teine rahwas ſelles tükis Wene rahwa kõrwa ei ſuuda astuda. Slaawi rahwal on üks iſeäraline oſawus ja waimuand wärwide kokkuſeadmiſes ja kirjute kirjade walmiſtamiſes. Sähärduſt iluſate kirjadega wõõſid, rätikuid ja palakaid ei oska ka Pariiſi wälja õppinud kunſtõmblejad nuitte teha nagu Wene küla naeſterahwas.

Kui weel korraks kulaſſeppade tööſid waatama läbme, ſiis et ſilmad kuſtuwad ära kõik ſeda hiilguſt ja ſära näbes, mis ſiin kokku on kantud. Wene kulaſſepad on ime agarad ja oſawad. Selle jauskonna ülem ehe ja kroon on üks hõbedaſt ratſaliſe kuju, mis õndſat Keiſrit Aleksandrit II. tähendab. Marmori alusjala peal ſeiſab kõrgelt ja uhkelt ratſaline, ſilm waatab taewa poole ning käſi kannab ſuurt Wene riigi lippu. Hobuſt hoiab üks Bulgarlane ja Bulgaria neiu hoiab keiſri kõrwas ſeiſtes risti nisu lippu käes. Kuju tähendus on ſee, et Keiſer Aleksander II. Wene rahwa pärisorja põlweſt ja Bulgaria rahwa Türgi ikkeſt on wabaſtanud. See uhke kuju jääb iga ühele meele, kes teda korra näinud.

Lõpetame ſellega, ſeſt kõiki töid meie ometi ei ſuuda läbi waadata, nende hulk on liig ſuur ja wäljanäituſe hoone liig laialine, päraſt ekſime weel ſiſſe ära. Wäljanäituſe hoone wälije kuju kohta tähendame weel niipalju, et esmalt ſuured hoone read neljanurka ümber platſi käiwad ja ſelle neljanurga ſees on ſuur ümmargune ehitus, ſee on ſee päris wäljanäituſe hoone. Ümmarguſe hoone keskel on weel ſuur plats, kelle ümber hoone kui wõru on ehitatud. Keik ſeda platſi ojab määratu purskaw kaew wett wahetpidamata taewa poole, muidu on wälisel platſil weel puid ja lilleſid ning wähemaid purskawaid kaewuſid jaheduſeks ja kaunistuſeks.

Saare Matſi pükſid.

Lühikene ajawiide.

A. Soone.

Kas keegi tunneb Saare Matſi?

„Oi jah! Miks teda ei peaks tuntama? Teda tuntakſe ju ta konſa kohinaſt, kui mööda koori treppi pühapäewal koori peale ronib. Ega tema ſaa omale kunagi Paſli Peeterburiſt nii ſuuri ſaapaid kui waja, käib ikka enne Wanad ja Räbinad läbi enne kui omale parajad ſaab.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1883, lk 20